

Piret Tänav, Triin Hirulaan

Ajaloo töövihik 7. klassile

Keskaeg

I osa

Väljaandja kinnitab töövihiku vastavust põhikooli riiklikule õppekavale ning haridus- ja teadusministeeriumi poolt õppekirjandusele kehtestatud nõuetele.

Piret Tänav, Triin Hirvlaan

Ajaloo töövihik 7. klassile
Keskaeg
I osa

Retsenseerinud Sigrid Abiline, Madis Maasing
Toimetanud Triin Hirvlaan, Tarvo Siilaberg
Kujundanud Ege Taškin, Heisi Väljak
Keeletoimetaja Piret Pöldver
Kaanekujundus Peeter Laurits

Fotod ja illustratsioonid

Shutterstock: posztos 54 (paremal); lighthunteralp 60 (üleval); NICOLA MESSANA PHOTOS 60 (all); Pecold 61 (vasakul); Sanchai Kumar 61 (paremal); lanych 76; Sergey Sizov 77;
Wikimedia Comons: Jarekt 7, 9 (paremal); BibiSaintPol 9 (vasakul); Il Dottore 11; FA2010 13; RollingBone 15; ojay 16; Goodness Shamrock 19; Mel22 22; Sailko 23; Johnbod 24; Jheald 27, 32, 36, 59; Kaldari 40, 81; Linz 41; Eloquence 42, 52; Stullkowski 47; CristianChirita 54 (vasakul); Fabian 55; Fol97ra 67; lalou 82; mathsci 86; cyberprout 87; Alonzodemendoza 88; Alexrk2 89 (üleval); Myrabella 89 (all); Põlkkyposkisolisti,_FA2010, Andreas Praefcke, DcoetzeeBot, Triton, II Dottoro, michael chidester, Romain0, Escarlati, Aaron, Salsero35, Kaldari, Peter Isotalo, Quibik, Tiergärtner, Dbachmann, VoldeNuit, GianniG46, Ec Domnowall 90–91.

Kaanepildi illustratsioonid: Niguliste Muuseum, Tallinna Linnaarhiiv

Kirjastus on püüdnud ühendust saada kõigi illustratsioonide autorite või nende volitatud esindajatega. Palume neil, kellega pole ühendust saanud, pöörduda kirjastuse Maurus poole.

ISBN: 9789908600147

Autoriõigus: Maurus Kirjastus OÜ 2026

Esmatrükk 2017. Täiendatud kordustrükk 2020. Juurdetrükk 2022. Parandatud juurdetrükk 2026

Tartu mnt 74, 10113 Tallinn, tel 5919 6117

www.kirjastusmaurus.ee

tellimine @kirjastusmaurus.ee

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Ilma autoriõiguse omaniku kirjaliku loata pole lubatud ühtki selle väljaande osa paljundada ei mehaaniliselt ega muul viisil.

Töövihikust

Seitsmenda klassi ajaloo töövihikute kontseptsiooni keskpunktis on loovkirjutamine.

Töövihiku ülesannete eesmärk on arendada ja rakendada loovust ning fantaasiat, sest läbi nende õpitakse nii ajastu detaile kui ka laiemaid kultuurilisi ja poliitilisi protsesse.

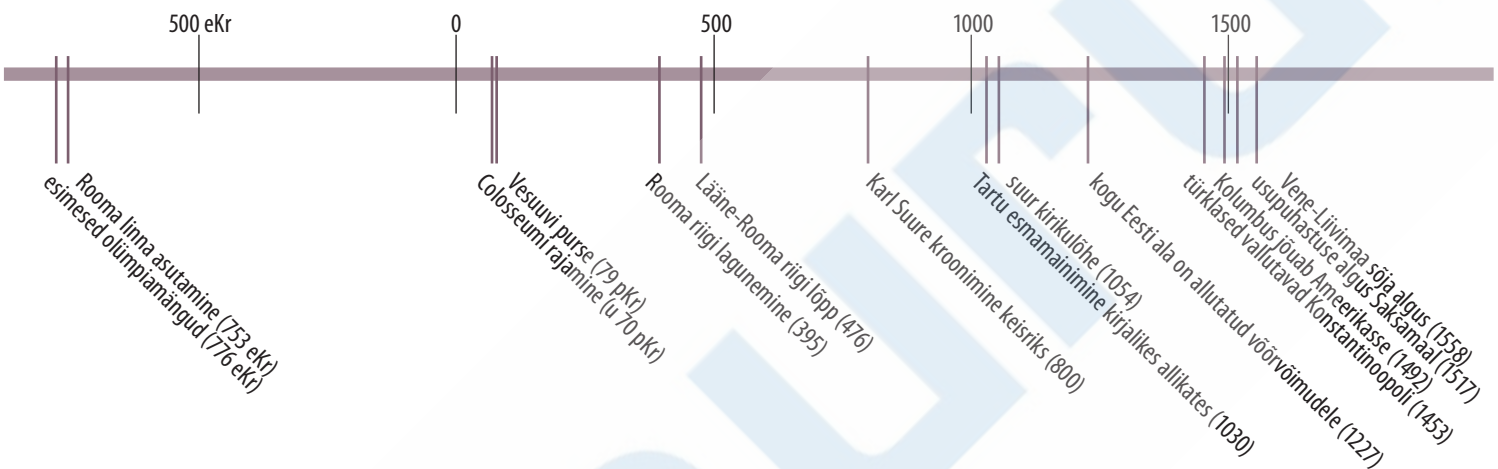
1. Sissejuhatus keskaega

1. Vasta küsimusele.

Kuidas saaks veel keskaega nimetada?

- rüütlite aeg
-
-
-
-

2. Märkista ajajoonel erinevate värvidega keskaeg Eestis ja keskaeg Lääne-Euroopas.

Miks need ei kattu?

.....

.....

.....

3. Vasta küsimustele.

Millega tegeleb muinsuskaitseamet?

.....

.....

Miks on oluline võtta ajaloolisi ehitisi ja mälestisi muinsuskaitse alla?

.....

.....

Millal tuleb pöörduda muinsuskaitseametisse?

.....

Kas võiks olla muinsuskaitseametiga sarnane asutus või riigiamet, mis kaitseks tänapäevaseid esemeid (et need püsiksid järeltulevatele põlvetele)? Mis võiks olla selle asutuse nimi?

.....

.....

4. Uurimiseks. Kodukoha ajalugu

Millised objektid sinu kodukohast on kultuurimälestiste riiklikus registris? Millised neist on keskaegsed?

.....

Mida on teada sinu kodukoha ajaloost keskajal? Võimalusel uuri välja, kuidas nimetati sinu kodukohta sel ajal.

.....

Milline on sinu kodukohale kõige lähem keskaegne ehitis või rajatis? Mitmendast sajandist on see pärit? Kuidas on see säilinud?

.....

Milline on kõige lähem muuseum, kust saaksid lisateavet keskaja kohta? Kirjuta välja selle muuseumi veebiaadress ning kirjelda lühidalt muuseumi keskajateemalist tegevust.

.....

.....

5. Looming. Arheoloogilised kaevamised

ujuta ette, et oled linnaplaneeringu eest vastutav ametnik ning pead kujundama seisukoha järgmises küsimuses. Nimelt on kaevetööde käigus leitud

sinu linnas peatänava alt keskaegse hoone müürid, millest varem ei olnud midagi teada. Kuidas toimida nüüd edasi? Kirjuta erinevad seisukohad pikemalt lahti.

a) Need müürid tuleb säilitada ning nende peale ei tohi midagi ehitada, sest

.....

b) See keskaegne hoone tuleb taastada täies mahus, sest

.....

c) Need müürid tuleb konserveerida ja dokumenteerida ning seejärel jätkata kaevetööde ja ümberehitustega plaanitud kujul, sest

.....

6. Koosta tabel keskaja perioodide kohta.

Ajaperiood	Aeg	Iseloomulikud märksõnad	Pilt selle perioodi maastikust

7. Töö tekstiga. Keskaja uurimine (arvamus 1919. aastast)

änapäeva ajaloouurimused keskaja kohta, mis kroonikate ebausaldusväärse tõttu ammutavad eelistatult nii palju kui võimalik ürikutest, teevad seeläbi puhuti ohtliku vea. Ürikkud vahendavad vaid väikese osa sellest elutooni erinevusest, mis lahutab meid nendest aegadest. Nad panevad meid unustama keskaegse elu ägedat paatost. Kõigist kirgedest, mis sellele elule tema värvikuse annavad, saavad ürikutes enamasti sõna ainult kaks:

ahnus ja riuhimu. Kes poleks juba tihti imestanud selle suisa arusaamatu ägeduse ja visaduse üle, millega ahnus, riuh- ja kättemaksuhimu tolle aja kohtuürikutes esile astuvad! Alles ühenduses üldise kirglikkusega, mis kõikjal elu hõõgustas, saavad need jooned meile arusaadavaks ja seletatavaks. Seetõttu jäävad kroonikud tollest ajast hea pildi saamisel asendamatuks, olgu nad tõsiasjade osas ükskõik kui pinnapealsed ja eksigu kui tahes sageli.

Johan Huizinga. Keskaja sügis. Varrak, 2007, lk 17–18.

Miks arvas Hollandi ajaloolane Johan Huizinga, et ürikkud ei anna täielikku pilti keskajast? Kas oled temaga nõus? Põhjenda.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Töö käsikirjaga.

Vaata 12. sajandi käsikirja. Millist informatsiooni sealt saad?

9. Looming. Leiud

Millist teavet saame nendest ajaloolistest esemetest?

Altarimaal 14. sajandist

Savinõu 11. sajandist

Lagunenud nahast jalanõud 12. sajandist

Inimese sääreluu 9. sajandist